

üggyvédség egy magasabb fokozatának behozatala sehol sem vonta maga után a jogorvoslatok számának csökkenését. A biztosíték a felülvizsgálat sikertelensége esetére vagy csekély összegű s akkor senkit sem tart vissza, vagy nagy összegű s akkor a felülvizsgálat kockázatát ugyan növeli, de elnyomja esetleg az alaposnak látszó jogorvoslattal való élés lehetőségét is s ezzel megnehezíti a valóban helytelen másodbírósági határozatok korrekuráját. M. A.

Joggyakorlat.

Gazdasági lehetetlenülés és kártérítés. Régebben aggállal néztük, hogy a bíróság még olyankor is kártérítésre kötelezte a gazdasági lehetetlenülés okából a szállítás alól helyesen felmentett eladót, ha ezt semmi vétkesség nem terhelte. Azt az előnyt az eladónak, hogy az árut immár „többért“ adhatja el másnak, pusztá papirkoronalátszatnak mondtuk, amely reális gazdagodást nem ad s tehát kártérítésre sem lehet alap. Ezt immár a judikatura is így tartja. Ha a gazdasági lehetetlenülés már a szállítási határidőben is fennforog, úgy az eladót vétkesen mentesíti (pl. Kuria IV. 166/1923. szám alatt) és ő kártérítéssel sem tartozik. Ámde lehetséges, hogy a szállítási határidőig még nem lett gazdaságilag lehetetlenné a szolgáltatás, de az eladó mégse látja érdekében állónak a szállítást, pl. mert már eredetileg a piaci áron alul adott el s ezt megbánta, vagy mert emelkedtek ugyan azóta az árak, de csak oly kisebb mértékben, hogy ő a gazdasági lehetetlenülésre még nem hivatkozhatik. Ilyenkor a szállítást jogosulatlanul tagadván meg, azzal a differenciával károsítja a vevőt, amellyel ő a pillanatnyi piaci ár alatt lenne köteles szolgáltatni. A Kuria ezt igen helyesen kianalizálván, még akkor is kötelezi az eladót e különbözet megtérítésére, ha őt szállításra sikeresen perelni amiatt nem lehet, mert utóbb, a perindítás előtt vagy után, annyira fokozódott az áremelkedés, hogy immár kimeríti a gazdasági lehetetlenülést. (Igy pl. Kuria IV. 1317/1924. és VII. 6881/1923. számok alatt.) Csak azt nem helyeselhetjük, hogy ezt a különbözetet — hasonlóan egyéb oku nemszállításokból eredő vételárkülönbözetekhez — a Kuria vagy teljesen, vagy legalább is az elsőfoku ítélet idejéig valorizálatlanul hagyja, tehát engedi elértéktelenedni. Mint minden más kárt, ezt is csak felértékelve téríti az adós „valóságosan“; anélkül az évekre visszamenő eseteknél pusztá elvi deklarációvá devalválódik az egész szankció; amellyel a szerződészegő eladót sujtani joggal kívánatos. (b. gy.)